

Блаженніший Святослав у Нью-Йорку: «Одне скажу від народу з України: нікому й на гадку не спадає здатися»	2
Заява Постійного Синоду УГКЦ щодо нещодавніх висловів папи Франциска	5
Глава УГКЦ з православним митрополитом у США помолився за Україну	7
Засідання Постійного Синоду УГКЦ завершилися у Нью-Йорку	8
«Шевченко своєю діяльністю та творчістю вчить, як потрібно любити свою Україну», – владика Йосиф Мілян	12
Війна Росії проти України 24.02.2022 – ? Випуск 49 «Хроніки періоду великої війни»	15
«Бог не покинув Україну» – в УКУ презентували книгу-розмову Блаженнішого Святослава з польським журналістом	16
Слово владика Богдана до учасників міжнародного наукового симпозіуму у Мюнхені	19
Війна Росії проти України й етичні принципи сталого миру – науковці звернулися до учасників Мюнхенської безпекової конференції	22
Росіяни вбили священника на Херсонщині	25
«Вони дивляться на нас з іншої реальності та запрошують до роздумів», – владика Богдан на відкритті виставки «Ікони проти війни»	26
Глава УГКЦ: Десять років війни росії проти України – це геноцид	29
«Ви перші маєте бути там. Там побачите Бога», – владика Богдан до українців у Франкфурті	35
Єпископи УГКЦ про рашизм, постмодерний тоталітаризм, злочини російської церкви та росію, яка не залишає простору для компромісу	38
«Хрест, який зцілятиме рани України»: Глава УГКЦ освятив меморіал «Хрест Героїв» у Вишгороді	41
У Мюнхені молились за мир в Україні	43
«Наш народ є спраглий справедливого миру», – владика Богдан у II роковини повномасштабного вторгнення російських окупантів	44
Темний поїзд крадеться між темних полів і сіл	48
Найбіблійніший поет	51
Упокоївся Степан Хмара	53

Блаженніший Святослав у Нью-Йорку: «ОДНЕ СКАЖУ ВІД НАРОДУ З УКРАЇНИ: НІКОМУ Й НА ГАДКУ НЕ СПАДАЄ ЗДАТИСЯ»

09.03.2024 р.

9 березня Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав із членами Постійного Синоду помолився разом з українцями у храмі Святого Юра УГКЦ на Мангеттені у Нью-Йорку. Глава Церкви звершив Молебень за перемогу України та справедливий мир, після чого зустрівся з українською громадою одного з найбільших міст США.



«Я вам хочу одне сказати від народу з України, – звернувся Глава УГКЦ до українців у Нью-Йорку. — Україна зранена, але нескорена! [...] Україна змучена, але вона стоїть і вистоїть! Повірте мені, нікому й на гадку не спадає здатися. Навіть там, де сьогодні ідуть бойові дії; послухайте наших людей в Херсоні, Запоріжжі, Одесі, Харкові, Сумах! Бо ми знаємо, якщо Україна, не дай, Боже, була б хоча частково завойована – поширяться межа смерті. Всі ви бачили страшні кадри з Бучі. Це був лише вступ. Вони [росіяни] так хотіли залити кров'ю весь Київ. Якби не мужність наших хлопців і дівчат і дивна сила Бога, яка тоді витала над Києвом, мабуть, сьогодні я б до вас не приїхав».

До всіх тих, хто зі скептицизмом дивиться на здатність України вистояти, Блаженніший Святослав звернувся такими словами: «Приїдьте в Україну і подивіться! – сказав Патріарх і додав:

Хто з вас не вірить у перемогу України – йдіть до Сповіді! Бо це означає, що ми мало довіряємо присутньому в тілі українського народу живому Богові».

Глава УГКЦ подякував присутнім за солідарність з Україною. «На лєтoвищi у Нью-Йорку я почув такі слова: Ваша кров є нашою кров'ю, і ваш біль – нашим болем. А тепер я бачу, що і мої сльози є вашими слізьми. [...] Народ, який вірить у воскресіння і вмiє бути разом, молитися разом, є незламний».

Окремо Блаженніший Святослав подякував вірним в Америці за молитву і нагадав: «Молитва – це не тільки гарні слова, завчені напам'ять. Молитва – це простір зцілення, Воскресіння, життя серед смерті».



Архиєрей зауважив, що в Україні люди моляться в укриттях під час ракетних обстрілів, а хто не вмiє молитися – той співає. Він пригадав, як сотні людей у київському метро під час російських атак співали пісень і таким чином долали свій страх. Предстоятель нагадав про безперервну молитву на вервиці за перемогу України. Відтак закликав присутніх молитися та подякував за гуманітарну підтримку від українців в Америці.

«Дякую, що тут, навіть далеко від України, ви лишаєтесь українцями, ви пам'ятаєте, чийх батьків, дідів ви є дітьми, ви гуртуєтесь в наших храмах, парафіях, громадах, вчите своїх дітей вірити в Бога і говорити українською мовою. Це є ваше завдання, ваш блокпост», – сказав Предстоятель.



Після цього він запросив до слова владика Володимира Ющака, єпископа Вроцлавсько-Кошалінського, та владика Йосафата Мощича, єпископа Чернівецького, які розповіли про служіння у своїх єпархіях.

Опісля Блаженніший Святослав відповів на запитання українців, зокрема розповів про полонених отців-редемптористів з Бердянська.

Джерело: ugcc.ua

ЗАЯВА ПОСТІЙНОГО СИНОДУ УГКЦ ЩОДО НЕЩОДАВНІХ ВИСЛОВІВ ПАПИ ФРАНЦИСКА

10.03.2024 р.

Єпископи Постійного Синоду УГКЦ, зібрані на засіданні у США, виступили із заявою щодо нещодавніх висловів папи Франциска в інтерв'ю швейцарському телеканалу *Radio Télévision Suisse*.



Заява Постійного Синоду УГКЦ щодо висловів папи Франциска

Ми все ще не маємо повної версії інтерв'ю, яке папа Франциск дав швейцарському телеканалу *Radio Télévision Suisse* (його публікація запланована на 20 березня). За словами пресслужби Святого Престолу, посилання на «білий прапор» в інтерв'ю – це заклик до перемовин, а не до капітуляції України. В цій розмові Святіший Отець говорить не лише про війну Росії проти України, а й про війну між Ізраїлем і ХАМАС. Як він це робить зазвичай, папа Франциск закликає до врегулювання збройних конфліктів шляхом переговорів.

Сьогодні ми хочемо застановитися не на словах папи, а ще раз наголосити на позиції жертв російського вторгнення в Україну. Важливо розуміти позицію більшості українців.

Кожному, хто живе в Україні, зрозуміло, що зараз Україна, як ми неодноразово заявляли у Вашингтоні, Філадельфії та Нью-Йорку, промовляючи до представників влади, української громади у США та широкої громадськості, зранена, але незламна, втомлена, але стійка.

Українці не можуть припинити захищатися, тому що капітуляція означає їхню смерть. Наміри Путіна і Росії зрозумілі й чіткі.

Це не лише він: 70% населення Росії підтримує геноцидну війну, у тому числі патріарх Кирил та провід Російської Православної Церкви. Висловлені цілі втілюються в конкретних діях.

У свідомості Путіна не існує України, української історії, мови, незалежного українського релігійного життя. Все українське, на його думку, – це ідеологічні конструкції, які повинні бути знищені. У його голові Україна – це не реальність, а просто «ідеологія», яку він водночас окреслює як «нацистську».

Називаючи всіх українців (які відмовляються бути росіянами та визнавати російську владу) нацистами, Путін дегуманізує їх. Згідно з таким трактуванням, нацисти (в цьому випадку українці) не мають права на існування. Їх треба знищувати, вбивати. Воєнні злочини в Бучі, Ірпені, Бородянці, Ізюмі та в інших містах, які окупували російські війська, продемонстрували українцям (і всім людям доброї волі) чітку мету цієї війни: знищити Україну та українців.

Також варто додати, що будь-яка російська окупація української території призводить до знищення Української Греко-Католицької Церкви, будь-якої незалежної Української Православної Церкви, а також до придушення інших релігій та всіх інституцій і проявів культури, які не підтримують російське панування.

Українці захищатимуться. Вони знають, що іншого вибору в них немає. Новітня історія показала, що з Путіним не може бути справжніх переговорів. У 1994 році Україна відмовилася від свого ядерного арсеналу, який на той час був третім за величиною у світі, перевищуючи арсенал Франції, Великої Британії та Китаю разом узятих. Натомість отримала гарантії безпеки щодо своєї територіальної цілісності (включно з Кримом) і незалежності, які Путін був зобов'язаний поважати. Будапештський меморандум 1994 року, який підписали Росія, США та Велика Британія, зараз не вартий паперу, на якому написаний. Так буде з будь-якою угодою, яка постане у результаті «вимушених переговорів» із путінською Росією.

Не зважаючи на пропозиції щодо потреби переговорів представників різних держав, включно зі Святішим Отцем, українці продовжуватимуть захищати свободу та гідність в боротьбі за сталий і справедливий мир для своєї країни й світу. Українці вірять у свободу і даровану Богом людську гідність. Вони вірять у правду, правду Божу. Вони переконані, що Божа правда переможе.

Єпископи Постійного Синоду УГКЦ, зібрані на засіданні у США:

Блаженніший Святослав,
Отець і Глава УГКЦ

Високопреосвященний владика Борис Гудзяк,
архієпископ і митрополит Філадельфійський

Преосвященний владика Володимир Ющак,
єпарх Вроцлавсько-Кошалінський

Преосвященний владика Богдан Дзюрах,
Апостольський екзарх у Німеччині та Скандинавії

Преосвященний владика Йосафат Мошчич,
єпарх Чернівецький

10 березня 2024 року

Джерело: ugcc.ua

ГЛАВА УГКЦ З ПРАВОСЛАВНИМ МИТРОПОЛИТОМ У США ПОМОЛИВСЯ ЗА УКРАЇНУ

07.03.2024 р.

7 березня Отець і Глава УГКЦ з єпископами Постійного Синоду здійснив візит ввічливості до митрополита Української Православної Церкви у США Антонія у м. Баунд-Брук. У храмі Святого Андрія Первозванного архиєреїв Української Греко-Католицької Церкви привітав також архиєпископ Даниїл Зелінський, очільник Західної єпархії Української Православної Церкви у США.



Блаженніший Святослав разом з митрополитом Антонієм помолився за Україну. Глава УГКЦ промовив молитву українською мовою, очільник Православної Церкви в Америці – англійською. Про це повідомляє Департамент інформації УГКЦ.

Вони також помолилися разом за полеглих воїнів та невинних жертв війни в Україні.

«Дай, Боже, щоб ваші зустрічі у Вашингтоні принесли добрий плід і голос простих українців, в імені яких ви промовляли, був почутий», – побажав митрополит.

Як відомо, у Сполучених Штатах Америки упродовж 4–8 березня відбулася 7 (78) сесія Постійного Синоду.

Окрім робочих засідань Постійного Синоду, на яких архиєреї обговорюють внутрішньоцерковні справи в різних частинах Земної кулі, та молитви з вірними і духовенством Філадельфійської митрополії у Вашингтоні, Філадельфії та Нью-Йорку, українські єпископи проводять низку зустрічей з американськими релігійними лідерами і представниками державної влади різних рівнів.

Пресслужба Секретаріату Синоду Єпископів УГКЦ

ЗАСІДАННЯ ПОСТІЙНОГО СИНОДУ УГКЦ ЗАВЕРШИЛИСЯ У НЬЮ-ЙОРКУ

08.03.2024 р.

8 березня 2024 року завершилася чергова 7 (78) сесія Постійного Синоду УГКЦ, який цього разу відбувався у Сполучених Штатах Америки.

Упродовж 4 березня відбулося чотири робочих засідання, присвячених приготуванню до Синоду Єпископів УГКЦ та звітові Патріаршої катехитичної комісії УГКЦ. Зокрема, йшлося про євангелізаційні програми та старання Церкви задля здійснення душпастирської опіки щодо біженців та внутрішньо переміщених осіб.



5 березня відбулося п'яте і шосте засідання владик-членів Постійного Синоду. Розпочав зустріч **владика Ярослав Приріз** звітом про діяльність Богословського відділу УГКЦ, який він очолює. Окрему увагу єпископ звернув на публікацію нещодавнього послання Архиєрейського Синоду Єпископів УГКЦ в Україні щодо війни та справедливого миру в контексті нових ідеологій «*Рятуйте пригнобленого з руки гнобителя*» (Єр. 22, 3) та його важливе значення для українського суспільства сьогодні.

Відтак **владика Кеннет Новаківський**, голова Душпастирської ради УГКЦ, представив її діяльність, зосередивши свою увагу на проведенні регіональних зустрічей у Львові для представників Ради з України, у Вроцлаві (Польща) – для представників із Центральної та Західної Європи, у Куритибі (Бразилія) – для Латинської Америки та Австралії, та у Вашингтоні (США) – для представників Душпастирської Ради зі США

та Канади. Усі ці зустрічі за кордоном, за словами владика Кеннета, відбувалися у другій половині січня та на початку лютого. Вони дали змогу ознайомитися із локальними викликами нашої Церкви у різних куточках світу та стали нагодою для обміну ефективними душпастирськими інструментами для покращення церковного служіння нашим вірним, де би вони не перебували.

Окремо владика Кеннет розповів членам Постійного Синоду про стан душпастирського служіння в Ірландії, де він здійснює служіння Апостольського візитатора для українців греко-католиків, які проживають в Ірландії та Північній Ірландії.

Сучасна російська війна проти України, за словами єпископа, значно змінила парафіяльне життя і служіння, адже багато осередків стали пристановищем для біженців та нових емігрантів.

Варто до цього додати, що уряд Ірландії повідомляє про те, що з початку повномасштабної війни Ірландія надала захист 75 тисячам українців. Станом на 9 березня 2024 року, 65 тисяч українців все ще перебувають в країні, користуючись наданим тимчасовим захистом, фінансовою та соціальною підтримками. Водночас Ірландія активно сприяє інтеграції українців.

Шосте засідання було позначене звітом про аудит Місії «Постуляційний центр беатифікації й канонізації святих УГКЦ», який представив **владика Теодор Мартинюк**, єпископ-помічник Тернопільсько-Зборівської архієпархії УГКЦ. Також була надана можливість для доповіді **о. Тарасові Бублику**, який нещодавно був призначений для налагодження співпраці від Української Греко-Католицької Церкви з Папською «Комісією новомучеників – свідків віри». Завершилося засідання розповіддю **о. Андрія Солецького** про приготування Католицької Церкви та УГКЦ зокрема до відзначення ювілею 2025 року.



Далі 8 березня відбулося відразу чотири робочих засідання Постійного Синоду УГКЦ. Перше із них було присвячене канонічним питанням, зокрема представленню стану праці над Кодексом канонів УГКЦ, яке здійснив Голова Канонічного відділу УГКЦ **митрополит Євген Попович**, архієпископ Перемишльсько-Варшавський. У свою чергу, **о. Іван Дацько** розповів владикам про підсумки зустрічі Міжнародної спільної католицько-православної богословської комісії в Александрії.

Під час другого робочого засідання цього дня **о. Любомир Яворський**, Патріарший економ УГКЦ, представив єпископам діяльність Патріаршої фундації «Мудра справа». Варто зазначити, що саме владики Постійного Синоду УГКЦ здійснюють служіння Наглядової ради цієї фундації.

«Одним із інструментів такого служіння Церкви є Патріарша фундація "Мудра справа". На початку нашого служіння, яке співпало із початком повномасштабного вторгнення, ми запустили низку ініціатив негайного реагування. Це – евакуація та розселення ВПО, продуктивні та гігієнічні набори, пункти незламності "Добрий самарянин" та забезпечення медичних установ

усім необхідним. Відтак прийшла хвиля у нашій діяльності на більш сталі проекти: духовно-реабілітаційні поїздки для ВПО, Логістичний центр УГКЦ, Благодійна кухня, дитячий реабілітаційний табір "Вільні діти" та модульні будиночки для сімей ВПО. І, зрештою, сьогодні ми продовжуємо трансформацію та розвиток. Сьогодні ми говоримо про трансформаційні, стратегічні проекти рівня Праведного митрополита Андрея Шептицького. Насамперед це навчально-просвітницькі проекти для всебічного відновлення громад – "Зцілення громад" та "Дія в Надії". Також це активізація нашого Консультаційного центру УГКЦ для парафіяльних спільнот, які прагнуть розвивати соціальне служіння та підприємництво. Не можна оминати увагою й встановлення Центрів зцілення ран та запуску цілої мережі Психологічної поради, яка надає як індивідуальні, так і групові послуги задля покращення ментального здоров'я українців», – розповів у коментарі пресслужбі Секретаріату Синоду Єпископів УГКЦ о. Любомир.

Водночас священник додав, що «сьогодні Українська Греко-Католицька Церква для багатьох наших співвітчизників стає джерелом надії. Переживши період "ліквідації", переслідування, катакомб у минулому столітті, ми, як Церква, виробили своєрідне ДНК виживання. Це дозволяє нам сьогодні з Божою допомогою та Його піклуванням, під проводом нашого Глави Блаженнішого Святослава підтримувати людей, у якій скруті чи стражданні вони не перебували б. У цьому наше першочергове завдання у цей нелегкий період російської війни проти України – через проголошення Благої вістки дарувати людям надію».



На третьому робочому засіданні **владика Миколай Бичок**, єпископ Єпархії Святих верховних апостолів Петра і Павла з осідком у м. Мельбурн для українців в Австралії, Новій Зеландії та Океанії, представив актуальний стан душпастирського служіння на цьому континенті.



«Це був один із найбільш інтенсивних Постійних Синодів, який я пригадую у своїй історії. Ми надзвичайно вдячні передусім Господу Богу за цю нагоду зібратися на гостинній американській землі. Також дякуємо щиро митрополитові Борису, його команді та усім вірним нашої Церкви Філадельфійської митрополії за гостинність та молитовну підтримку. Наступна сесія Постійного Синоду відбуватиметься у Німеччині, тож ми вже тепер радіємо, що зможемо прийняти у гостях членів Синоду на чолі із Отцем і Главою нашої Церкви Блаженнішим Святославом. Ласкаво запрошуємо усіх до Німеччини, а також просимо супроводжувати цей підготовчий період, наш Синод та усю нашу Церкву вашими молитвами», – зазначив у своєму коментарі Департаменту інформації УГКЦ **владика Богдан Дзюрах**.

Завершилися засідання увечері, 8 березня, спільною подячною молитвою.

[Пресслужба](#) Секретаріату Синоду Єпископів УГКЦ

«ШЕВЧЕНКО СВОЄЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ТА ТВОРЧІСТЮ ВЧИТЬ, ЯК ПОТРІБНО ЛЮБИТИ СВОЮ УКРАЇНУ», – владика Йосиф Мілян

06.03.2024 р.

«У різні моменти своєї історії український народ завжди звертався до Кобзаря. Якщо ми говоримо про Шевченка як про поета й українського пророка, то в нього, як у народній "Біблії", – все доречне. Для кожного українця у нього все має свою значимість і цінність. Тому до Шевченка та його поезії потрібно приходити в "білих рукавичках" – з чистою душею», – зазначив владика Йосиф Мілян, протосинкел Київської архієпархії, роздумуючи в ефірі «Живого телебачення» над феноменом Шевченка – чому Кобзар такий важливий для українців.



Владика Йосиф зауважив, що Шевченко став українським пророком, бо перегортаючи сторінки його «Кобзаря», бачимо, що його поетичні твори, поезія не була просто так – він Україну пережив та перехворів. Він Україну повіз у заслання і, як вербу, посадив. Там, де він був, там була його Україна. Про це йдеться на [сайті](#) Київської архієпархії УГКЦ.

«Шевченко справді любив свій знедолений кріпацький народ. Його героїка полягає в тому, що він у колах петербурзької знаті й еліти завжди стояв на стороні того збіднілого та кріпацького народу. Він не цурався його слова. І в цьому його феномен. Бо сьогодні у світі знаємо багатьох талановитих людей, композиторів чи художників, проте не всі хочуть признатися до народу, який спливає кров'ю і згорає, як родина в Одесі.

Народ Шевченка гинув на пшеничному полі, пропадав у нещасті, бо йому не дозволяли вчитися, однак Шевченко був із народом. Він випромінював своєю діяльністю та творчістю свій народ. Тому, його "Кобзар" – це книжка, яка дає змогу вчитися, як потрібно любити свою Україну: "Свою Україну любіть. Любіть її во врем'я люте, в останню тяжкую минуту за неї Господа моліть". Це фантастика!» – наголосив архиєрей.



У розмові єпископ також зізнався, що йому подобається твір Тараса Шевченка «Розрита могила». Відтак владика зауважив:

«Ми далі шукаємо те, що закопали нас, те, що порозривали наші здобутки, нашу історію, те, що сьогодні в розритих могилах хоронять Україну. Лютий ворог навіть не дає змоги хоронити мертве тіло українського воїна. Тому ця поезія сьогодні нам дуже співзвучна і близька, додає болю, але, мені здається, і оптимізму для збереження старих українських могил, нашої історії, на якій будуємо Україну. Надалі росія руйнує наші могили, нашу історію та пам'ять, а ми ходимо біля козацьких могил, біля могил січових стрільців та упівців і будемо, на жаль, ходити біля тих, кого сьогодні забрала війна».

На завершення владика Йосиф процитував слова Шевченка із Заповіту: «І мене в сім'ї великій, в сім'ї вольній, новій. Не забудьте пом'янути, незлим тихим словом». Відтак прокоментував:

«Ми не забули Шевченка і того, що він доносить до свого народу аж до нині. Тому нехай жива пам'ять про щасливу, багату, вільну та розквітлу Україну провадить нас у боротьбі, молитві та братерстві до кращих часів України».

Джерело: [Пресслужба](#) Секретаріату Синоду Єпископів УГКЦ



**Бачачи твою проти полчищ сатанинських
сміливість, всі чини ангельські з радістю пішли
вслід за тобою на битву за ім'я і славу свого
Владика, взиваючи: «Хто як Бог?»**

(з акафісту до св. Архистратига Михаїла)

Архистратиг Михаїл – скульптура роботи
Анатолія Куща, встановлена 2002 року
в Києві на Майдані Незалежності
на Печерських воротах

ВІЙНА РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ



24.02.2022 – ?

Випуск 49 «Хроніки періоду великої війни»

Автор: Александер Малаховський

«БОГ НЕ ПОКИНУВ УКРАЇНУ» – в УКУ презентували книгу-розмову Блаженнішого Святослава з польським журналістом



09.02.2024 р.

«Як після бурі на морі надходить штиль, як після ночі сходить сонце, так само прийде світла хвиля перемоги для України, яка освітить усі наші теперішні сумніви, темряви, страждання», – Блаженніший Святослав. 9 лютого в Центрі Шептицького УКУ відбулася презентація книги «Бог не покинув Україну», яка

написана на основі розмови Блаженнішого Святослава з редактором Католицької інформаційної агенції Кшиштофом Томасиком.

Книжка вийшла польською мовою у найбільшому католицькому видавництві Польщі WAM [Видавництво Апостольства молитви]. Українське видання презентувало видавництво «Свічадо». Модерував зустріч Богдан Трояновський, директор видавництва.

Польський журналіст Кшиштоф Томасик у жовтні 2022 року вирушив із Блаженнішим з Києва до Одеси, Миколаєва, Южноукраїнська і Балти. Вони здолали шлях завдовжки 1500 км. Дорогою журналіст розмовляв із Главою УГКЦ про те, що досвідчувалося під час відвідин півдня України і зустрічей із представниками влади, волонтерами, духовенством, пораненими воїнами і простими людьми, які переживають трагедію війни.

«У нашій розмові ми старалися показати, що існує сенс поза абсурдом, що будь-які рани лікуються, що кожне слово має силу і кожен може мати свою участь у порятунку світу, попри всі абсурди, фрустрації, розчарування», – поділився під час однієї з презентацій Кшиштоф Томасик.

Ділимося тезами Блаженнішого Святослава, Великого канцлера УКУ із презентації книги в Українському католицькому університеті:

- Нас мало не бути ще два роки тому, але ми є – і це чудо. Зараз спільною присутністю ми надихаємо один одного. Тому дякую за можливість бути з вами в цей унікальний, Богом даний момент.
- Господь є з нами. Маємо знати – де є те джерело, що нас надихає, і тоді зможемо побороти різні труднощі. Я надихаюся тими людьми, які свій біль можуть перетворити в добре діло. І для мене також важливо, щоб були люди, на яких я можу опертися. Тими, на кого я можу опертися, – є ви, вірні Церкви.

- Церква має залишатися Церквою як спільнота вірних, як Тіло Христове. Якщо вона буде гвинтиком державної машини, тоді перестане бути собою. Інструменталізацію в той чи інший час пережили різні релігійні спільноти. Але Церкви в незалежній Україні намагалися бути церквами громадянського суспільства, в їхній основі завжди була ідея свободи. Натомість московська церква породила геноцидальну ідеологію. То чи можна вірити такій церкві і називати її, власне, церквою?



- Існує поняття праведного гніву. Святий Тома Аквінський каже, що кожна людина може свій гнів трансформувати в чесноту – мужність. Тобто гнів – це матерія для мужності, і цієї матерії у нас вдосталь.
- Без засудження злочинів, без правосуддя не можна зробити крок до примирення. Миру без правди і правосуддя не буває.
- Наші люди мають глибокі рани. Але Господь перебуває саме в тих ранах. Бог не залишив Україну.
- Будьте певні – Україна переможе. Те, що Україна переможе, сказали мені наші захисники Патріаршого собору, воїни Самооборони, які з автоматами в руках відбивали напади російських ДРГ на Собор у Києві. **Я тоді запитав одного з захисників:** «Звідки ти знаєш, що ми переможемо?». **А він відповів:** «Ми взяли в полон російського десантника і побачили в його очах панічний страх перед нами. В його очах ми побачили перемогу України». Повірте мені, ті слова незворотно, невпинно, день за днем здійснюються.
- Як завжди після бурі на морі надходить штиль, після ночі сходить сонце, так само прийде світла хвиля перемоги України, яка освітить усі наші теперішні сумніви, темряви, страждання.



Передмову до книги написав радник ректора УКУ, дисидент, правозахисник Мирослав Маринович:

«Війна Росії проти України містить стільки неочікуваних людьми парадоксів, що пророчий голос Церкви є не менш важливим, ніж її душпастирське служіння. Людина прагне зрозуміти сенс цієї війни – особливо в ту мить, коли тримає на своїх руках понівечене тіло рідної істоти. В такі миті людина мусить увиразнити "верх" і "низ", правду і брехню, добро і зло, що дасть їй можливість відновити в собі почуття психологічної рівноваги – того, що в християнстві має назву "миру в душі". Тому можна лише подякувати Блаженнішому Святославу та редакторові Католицької інформаційної агенції, давньому другові України Кшиштофові Томасику, за те, що своєю розмовою вони дають людям оті точки духовної опори».



Мирослав Маринович, Богдан Трояновський, Блаженніший Святослав

Під час презентації книги пан Мирослав також додав, що той факт, що у світі панічно бояться війни, цілком зрозумілий, українці також її боялися.

«Проте, якщо страх перед війною стає визначальним, то християнство підміняють пацифізмом. І тоді добросердне людинолюбство європейців, загальне прагнення миру за будь-яку ціну, чаїть у собі небезпеку, оскільки справедливого миру не досягають ціною зречення правди, ціною етичної поразки... Мені важливо було почути з уст церковного первоієрарха, що сумнозвісна доктрина "руського міра" – це "нечувана мутація так званого політичного богослов'я"... Як колишнього правозахисника, мене втішає, що, навіть опонуючи цій антихристиянській доктрині, Блаженніший Святослав сміливо обстоює принципи релігійної свободи», – наголошує пан Мирослав.

Ректор УКУ Тарас Добко подякував Блаженнішому Святославу і наголосив:
«Національна єдність – крихка, але вкрай важлива для перемоги. Особлива місія Церкви – об'єднувати українців. Дякуємо вам, Блаженніший, що об'єднуєте нас».

Джерело: [сайт УКУ](#)

СЛОВО ВЛАДИКИ БОГДАНА ДО УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОГО НАУКОВОГО СИМПОЗИУМУ У МЮНХЕНІ

12.02.2024 р.

12 лютого 2024 року у Мюнхені розпочався міжнародний науковий симпозиум «Виклики війни Росії проти України й етичні принципи сталого миру в Європі», на якому Преосвященний владика Богдан Дзюрах, апостольський екзарх для українців візантійського обряду в Німеччині та Скандинавії, разом з Архієпископом кардиналом Рейнхардом Марксом провів молитву за мир, а відтак і звернувся до учасників симпозиуму зі своїм словом.



*Ваша Еміненціє,
Високопреосвященний
Кардинале,
шановні учасники
цього симпозиуму,
дорогі сестри і брати
у Христі,*

це, що цей тиждень, на якому проходить всесвітньо відома Мюнхенська конференція з безпеки, ми розпочинаємо з нашого симпозиуму про етичні принципи сталого миру в Європі та відкриваємо сам симпозиум молитвою за мир, є дуже символічним. Роблячи це, ми висловлюємо нашу віру в те, що справжню безпеку і тривалий мир можна побудувати лише на основах, відкритих Богом, на принципах правди, справедливості, свободи та любові. Пам'ятаємо слова Папи Бенедикта XVI з його останнього послання

до Всесвітнього дня миру 2013 року, що «людина створена для миру» і поділяємо його переконання, що врешті-решт лише Бог може здійснити це «вроджене покликання людства до миру».

Сам Ісус обіцяв нам дар миру, коли звертався до апостолів напередодні Своїх страстей: «*Мир залишаю вам, мій мир даю вам; не так, як світ дає, даю вам його. Хай не тривожиться серце ваше, і не страхеться!*» (Ів. 14, 27). Водночас виконання цієї обіцянки пов'язане з людською співпрацею.

Можна сказати, що Ісус дає нам Свій мир як дар і завдання водночас. Він закликає нас стати миротворцями і називає «блаженними» всіх, хто бореться за мир і працює для миру (пор. Мт. 5, 9). Святий Папа Іван Павло II, чию молитву за мир ми читатимемо наприкінці цього набоженства, мав рацію, кажучи, що мир є даром Божим, ввіреним у руки людей.

У цьому контексті пригадується мені гасло, яке видніло на молитовному наметі на Майдані у Києві під час Революції Гідності. «Бог рятує Україну», – великими літерами написав невідомий активіст, а інша особа додала іншим шрифтом: «руками українців».

Сьогодні, як і тоді десять років тому, Україну рятують руки сотень тисяч українців, чоловіків і жінок, молоді та людей похилого віку, які мріяли про краще майбутнє для себе та своєї країни, а тепер цю мрію, ба, навіть право на власне існування, змушені захищати на фронті, що вони й роблять із гідною поваги жертвністю.

Якщо інші країни Європи сьогодні живуть у мирі та безпеці, то вони завдячують це мужнім серцям і невтомним рукам українців, які ризикують і дуже часто жертвують своїм життям, можливо, навіть і в цю годину. Не забуваймо цього!

Є також руки допомоги, які долучаються до рук наших захисників і роблять свій важливий внесок у порятунок України: руки солідарності мільйонів людей доброї волі в Європі та світі, які підтримують наш народ та вірно супроводжують його і щедро допомагають йому в боротьбі за гідність, справедливість і свободу. Ми, українці, дивимось на ці численні докази солідарності з глибокою вдячністю і хочемо висловити сердечну подяку Вам і Вашим Церквам і народам.



На жаль, агресор ще не відмовився від своїх смертельних планів, тому просимо і надалі про підтримку, підбадьорюючи один одного словами св. апостола Павла: «А ви, брати, не втомлюйтеся добро чинити» (2 Сол. 3,13). Тиран сподівається, що ми, християни, і чесні люди світу, втомляться і перестануть творити добро, а він і його спільники зможуть продовжувати безкарно й безжально чинити свої злочини. Не даймо цьому статися! Натомість поміркуймо над тією рисою християнської та людської любові, яка називається «довготерпінням». У другому посланні до Коринтян св. Павло говорить нам, що «Любов довготерпелива», тобто «терпелива», «наполеглива». Тільки така вірна, стійка любов може і буде мати останнє слово в історії!

І, нарешті, є ще третій вид рук, якими Бог рятує і оберігає Україну і світ: руки, піднесені до неба в молитві. Ці руки, мабуть, найсильніші, тому що вони поєднують людське безсилля з божественною всемогутністю, щоб небо діткнулося землі. І там, де стикаються небо і земля, настає справжній міцний мир.

Як віруючі люди, ми запрошені до наполегливої молитви, як сказано в Псалмі 122 (121): «**Просіть для Єрусалиму миру; нехай щасливі будуть ті, що тебе люблять. Хай буде мир у твоїх мурах, безпека у твоїх палатах. Задля братів моїх друзів скажу я: Мир нехай буде в тобі!**».



Дорогі брати і сестри, дорогі друзі! Нині Свята Земля охоплена полум'ям кривавого конфлікту. Також Україна залишається відкритою ранною на тілі нашого континенту. У світі є ще багато інших конфліктів, деякі з яких тривають роками та завдають нескінченних страждань. Своєю любов'ю ми хочемо обійняти всіх невинних і страждаючих, а сильне волення багатьох людей про справедливість, свободу і мир ми хочемо зробити нашим власним і принести його Богові у молитві.

Нехай Бог вислухає наші молитви! Нехай Бог просвітить наш розум Духом Своїм! Нехай Господь додасть нашим словам пророчої переконливості та Своєю благодаттю зміцнить і супроводить нашу подальшу працю миротворців! Амінь.

ВІЙНА РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ Й ЕТИЧНІ ПРИНЦИПИ СТАЛОГО МИРУ – НАУКОВЦІ ЗВЕРНУЛИСЯ ДО УЧАСНИКІВ МЮНХЕНСЬКОЇ БЕЗПЕКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

16.02.2024 р.

У Мюнхені відбувся міжнародний симпозіум «Виклики війни Росії проти України й етичні принципи сталого миру в Європі», який молитвою розпочав владика Богдан, апостольський екзарх для українців візантійського обряду у Німеччині та Скандинавії. 12–13 лютого в Мюнхенському університеті провідні міжнародні експерти обговорювали травматичний досвід минулого й сучасні прояви тоталітаризму, питання глобальної безпеки та її етичний контекст, як протидіяти російській агресії та якими можуть бути принципи досягнення справедливого миру.

Доповідачами стали науковці трьох університетів-організаторів, а також представники наукових інституцій та середовищ з України, Німеччини, США, Австрії, Великобританії, Литви, Польщі, Хорватії, Чехії, які представляли академічні сфери богослов'я, дипломатії, права, історії, філософії, політології, соціології та інших. За підсумками симпозіуму учасники напрацювали та підписали звернення до учасників Мюнхенської безпекової конференції 2024 (16–18 лютого).



Світлина: Christian Mang / Reuters /

Керівниця Школи права УКУ Світлана Хилюк: «Симпозіум "Виклики війни Росії проти України й етичні принципи сталого миру в Європі" був доброю

нагодою, напередодні Мюнхенського безпекового форуму, ще раз озвучити українську позицію щодо причин російської агресії проти України та шляхів відновлення миру на європейському континенті. Крім поля бою, агресії потрібно протидіяти й у політичній, правовій та етичній площині.

Багато років наша країна була лише об'єктом, стосовно якого приймали рішення. Зараз ця ситуація змінюється. Україна утверджує свою суб'єктність, в тому числі й через інтелектуальне осмислення сучасних безпекових викликів і напрацювання рішень для їхнього подолання.

Важливо розуміти, що право саме по собі автоматично не працює. Воно потребує ґрунтовної етичної бази, а також вольових зусиль людей та політичної волі держав, щоб правові механізми діяли.

Завдання симпозіуму показати синергію різних механізмів – правових, політичних, геополітичних, етичних, релігійних, – які можуть і повинні бути застосовані як реакція на агресивні дії Росії, і загрозу, яку ця держава становить для України, Європи і міжнародного правопорядку».



Подасмо текст звернення:

Війна Росії проти України є трагічною ілюстрацією, що неосмислене і непокаране зло комуністичної ідеології і злочини радянського режиму неминуче вибухають війнами та стражданнями людей і цілих народів. Наша майбутня безпека залишиться крихкою та нетривкою, якщо ми будемо ігнорувати цю моральну дійсність і намагатися приймати безпекові рішення та стратегії незважаючи на неї. Безпекові стратегії повинні також враховувати релігійний та духовний виміри, розуміючи наскільки загрозливим може бути використання релігійних наративів у гібридній війні.

Уроки 1945 року нагадують нам, що воєнна перемога автоматично не забезпечує мир і поступ людства. Успіх – хай і частковий, як свідчать сучасні трагічні події – створення міжнародної безпекової інфраструктури та розвитку Західної Європи після Другої світової війни був зумовлений ментальною, моральною та військовою поразкою нацистської Німеччини і засудженням нацистської ідеології в Нюрнберзі. Закінчення «холодної війни» не стало «кінцем історії», як вважали деякі інтелектуали, а лише перемир'ям, у тіні якого визрівала низка воєн (у Молдові, Грузії, Україні), спрямованих на відновлення російської імперії.

Демократичні суспільства не повинні бути лише споживачами безпекових благ, а передусім активними та відповідальними творцями безпекового простору. Безпека народжується через визнання гідності і прав людини як фундаментальних суспільних принципів та із готовності йти на жертви заради відстоювання цього вибору.

Наша візія і розуміння безпеки зазнають невдачі, якщо ми не будемо працювати над зціленням моральних ран минулого та відвернемося від моральних викликів сьогодення. Безпекова стратегія, яка не інтегрує етичну інфраструктуру та легковажить важливістю плекання громадянських цінностей і чеснот, не має шансів стати міцною, тривкою та життєздатною. Без відповідного «морального клімату» безпекова архітектура не буде стійкою проти корозії і, зрештою, зазнає краху.

Тому учасники Симпозіуму закликають учасників Мюнхенської безпекової конференції 2024 року:

- Визнати зусилля Росії з відновлення імперії найсерйознішою сучасною загрозою для Європи та світових демократій, яка вимагає колективної відповіді з боку європейських країн та їхніх союзників.
- Забезпечити всю необхідну підтримку Україні для відновлення її суверенітету над своєю міжнародно визнаною територією та надати необхідну військову, політичну і фінансову допомогу, щоб Україна могла протистояти агресії Російської Федерації.
- Визнати суверенне право України на членство в НАТО та підтримати її інтеграцію до Альянсу.
- Визнати, що безпека ґрунтується на «силі права», тоді як небезпека виникає з «права сили». Без протидії російській стратегії «права сили» та позбавлення її дієздатності, а також без відновлення міжнародної поваги до автентичного права, тривала безпека і мир залишатимуться недосяжними.
- Визнати, що спроби демократизувати Росію лише за допомогою ведення торгівлі та фінансових механізмів, нехтуючи при цьому правами людини та трансформацією суспільної культури на основі поваги до людської гідності, призвели до зворотних наслідків. Без поваги до громадянських цінностей і чеснот, «*business as usual*» використовується як гібридна зброя, що уможливлює міжнародну агресію Кремля.
- Зменшити шкоду від безпринципного «*business as usual*» підходу шляхом автоматичного ініціювання санкцій та надання допомоги країнам, які зазнали агресії, відповідно до Саміту ООН 2005 року. Посилити міжнародні санкції, щоб ефективно відстежувати порушників і запобігати ухиленню від відповідальності.
- Розробити ефективні механізми протидії російській медіа- та інформаційній стратегії «*нічого не є правдою і все можливо*» як частини інструментарію гібридної війни. Це потрібно, аби сприяти громадській мобілізації, протидії ворожим наративам, утвердженню спільних цінностей та зміцненню рішучості у протидії російській агресії.
- Визнати, що справедливий мир ґрунтується на прямій та завчасній протидії насильству і запобіганню порушенню прав людини. Тому міжнародну правову систему слід посилити для більш ефективного розслідування та притягнення до відповідальності російського політичного керівництва та військовослужбовців за воєнні злочини, злочини проти людяності та звірства проти України та українського народу. [...]

Джерело: ucu.edu.ua; ukrainische-kirche.eu

РОСІЯНИ ВБИЛИ СВЯЩЕННИКА НА ХЕРСОНЩИНІ



Отець Степан Подольчак, настоятель храму Православної Церкви України в селищі Каланчак на Херсонщині. | Світлина з соцмереж.

інформації, що о. Степана Подольчака росіяни розстріляли. Однак, як розповідає Світлана Фоміна, начальниця Каланчацької селищної військової адміністрації, 13 лютого російські окупанти вдерлися до помешкання настоятеля місцевого храму ПЦУ і вивезли в невідомому напрямку. 15 лютого його дружині зателефонували і «запросили» прийти на опізнання тіла померлого чоловіка.

«Росіяни його закатували до смерті. Це була найсвітліша людина, яку мені пощастило зустріти в житті. Він ніби янгол, який спустився на землю: вірний Богу, чистий душею, чесний і справедливий. Степан Подольчак приїхав до Каланчака зі Львівської області, разом із вірянами понад 10 років будував тут церкву. Він завжди був проукраїнським, усі служби проводив українською, молився за Україну, навіть в окупації. Мабуть, через це росіяни відібрали найцінніше, що є у людини: життя», – сказала п. Світлана. [...]

16.02.2024 р.

Російські загарбники закатували до смерті 59-річного протоієрея Степана Подольчака, настоятеля та будівничого храму Всіх святих землі української в селищі Каланчак, Скадовського району Херсонщини.

За кілька днів до того священника викрали з його помешкання. За словами місцевих мешканців, останні два тижні окупанти жорстоко знущаються з цивільних.

Учора ввечері, 15 лютого 2024 року, соцмережами та інфоресурсами прокотилася хвиля

Джерело: [Центр журналістських розслідувань](#)

«ВОНИ ДИВЛЯТЬСЯ НА НАС З ІНШОЇ РЕАЛЬНОСТІ ТА ЗАПРОШУЮТЬ ДО РОЗДУМІВ», – владика Богдан на відкритті виставки «Ікони проти війни»

16.02.2024 р.

16 лютого 2024 року у Франкфурті відкрилась виставка робіт українських художників Олександра Клименка та Софії Атлантової «Ікони проти війни», які написані на ящиках для боєприпасів.

Під час своєї промови владика Богдан подякував усім причетним до організації виставки, що у свою чергу засвідчує з боку цих осіб їхню солідарність та близькість до постраждалих від війни людей в Україні.



А відтак єпископ заторкнув тему війни з російськими окупантами, яка має неосяжні наслідки для кожного українця, незалежно від місця проживання.

«Так, війна тут. Вона присутня не лише на цих унікальних іконах чи в постійних тривожних новинах з України. Війна відчувається і серед нас, в душах і на обличчях сотень тисяч українців, які знайшли притулок і безпеку в цій гостинній країні, але думками і серцем досі в Україні з рідними та всіма співвітчизниками. Також ті, які живуть тут роками і безпосередньо не відчули жахіття війни, носять у собі травму цього страхіття, і це іноді виявляється зовсім несподіваним чином», – сказав апостольський екзарх, оповівши присутнім про свій нещодавній досвід спілкування з українською дитиною, яка народжена у Німеччині, але теж переживає війну в Україні, виявляючи це у своїх дитячих малюнках.



«Ікони, перед якими стоїмо, містять жах війни, який важко описати словами. Лише мова мистецтва певною мірою здатна наблизити нас до почуттів і переживань мільйонів людей, які постраждали від війни. Дивлячись на ці ікони, ми наче торкаємося цих святих постатей, зображених на них, а також людей зображених на задньому плані цих ікон – з їхніми страхами та болем, а також з їхньою мужністю та рішучістю і з великою відданістю та жертвністю захищати свою Батьківщину, захищати життя та гідність усіх нас. Думаймо також про цих людей і не забуваймо про них!», – закликав архиєрей.

«У той же час через ці ікони ми також дозволяємо споглядати себе самих. Вони – святі постаті та прості люди на задньому фоні цих ікон – дивляться на нас з іншої реальності та запрошують до роздумів: до роздумів про нашу власну поведінку в цей час і про нашу власну відповідальність за спільний європейський дім, за майбутнє нашого континенту та нашої західної цивілізації», – наголосив владика Богдан.

Також єпископ говорив про надію, яку несуть ці ікони у часі війни через призму Христового воскресіння.

«Ці ікони не допускають нейтралітету. Але вони також не залишають нас у відчаї. Бо в них, крізь грубе тло війни та страждань, випромінює світло надії, світло воскресіння. Так само, як ми висловлюємо це в нашій візантійській літургії, коли посеред Великого посту поклоняємося Хресту Христовому такими словами: *"Хресту Твоєму поклоняємось Владико, і святе Воскресіння Твоє славимо"*».



«На жаль, ми все ще перебуваємо у розпалі війни. Але ми твердо віримо у воскресіння. З цієї віри ми черпаємо силу і зміцнюємо надію. Нехай ця сьогоднішня зустріч з іконами, з Богом і один з одним зробить усіх нас справжніми мирноносцями і миротворцями», – сказав на завершення владика Богдан.

Джерело: ukrainische-kirche.eu

ГЛАВА УГКЦ: ДЕСЯТЬ РОКІВ ВІЙНИ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ – ЦЕ ГЕНОЦИД

16.02.2024 р.

Напередодні других роковин повномасштабного вторгнення і десятих від початку війни росії проти України Папський благодійний фонд «Допомога Церкві в потребі» [ACN International] провів пресконференцію «2014–2024: Десять років війни в Україні». До близько 70 журналістів з усього світу через відеозв'язок із Києва звернулися Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав і Апостольський нунцій в Україні архієпископ Вісвальдас Кульбокас.



Глава УГКЦ біля братської могили в Бучі, 07.04.2022 року

У вступному слові виконавчий президент фонду «Допомога Церква в потребі» п. Регіна Лінч зазначила: «З такою великою кількістю конфліктів і заворушень по всьому світу в цей час існує реальна небезпека, що Україна може бути забута, оскільки увага світової спільноти переключається з однієї кризи на іншу, – сказала вона. — Ми в ACN рішуче налаштовані, щоб цього не сталося».

ГОЛОС ЦЕРКВИ З УКРАЇНИ

Під час відеоконференції Глава УГКЦ і Апостольський нунцій розповіли журналістам про актуальну ситуацію в Україні та як Церква на неї реагує.

«Маю кілька добрих новин з України, – розпочав Блаженніший Святослав. — Перша – ми живі і як Церква намагаємося серед страждань,

руйнувань, смерті нести надію нашому народові. Друга – міжнародна гуманітарна солідарність функціонує і дає можливість рятувати так багато життів в Україні».

Глава УГКЦ подякував друзям із фонду «Допомога Церква в потребі» за візити в Україну і всебічну підтримку, а також за те, що наголошують на тому, що війна в Україні розпочалася 10 років тому з анексії росією Криму й окупації Донбасу.



«Обличчя російсько-української війни», лютий 2024 р. ЗСУ звільнили село Мала Комишуваха Харківської області під час осіннього контрнаступу 2022 року. Під час окупації, що розпочалася у перші дні повномасштабної війни, російські окупанти облаштували у Свято-Троїцькому храмі польовий шпиталь. | Світлина: Роман Пилипей / AFP /

Апостольський нунцій звернув увагу, що ця війна є *«не лише теорією»*. Він розповів, що часто зустрічається із сім'ями полонених, як військових, так і цивільних. Дехто з них перебуває в полоні вже 7 років, а той більше. *«Як часто ми згадуємо і двох полонених священників із Бердянська – Івана Левицького і Богдана Гелету! Не знаємо, ані де, ані в якій ситуації вони перебувають»*, – додав архієпископ.

Нунцій також наголосив, що на Харківщині, Запоріжжі, Дніпропетровщині, Херсонщині вже 4 роки *«закриті майже всі школи»*: спершу через пандемію, тепер через війну. Діти вчать онлайн, а де-не-де дитсадки і школи починають облаштовувати в підземних приміщеннях.

У таких обставинах Церква в Україні *«діє як єдине тіло»*, зауважив монсеньйор Вісвальдас Кульбокас і закцентував, що в центрі її служіння в умовах війни є людина.

ДІТИ ВІЙНИ

Відповідаючи на запитання журналістів про місію спеціального посланця Папи Франциска кардинала Маттео Дзуппі, Блаженніший Святослав зауважив, що одне з її завдань – повернення викрадених українських дітей. Він наголосив, що «*діти в Україні – найвразливіша частина*» українського суспільства, яка зазнала значної травми, особливо протягом останніх 2 років російської агресії. Понад 500 дітей офіційно визнані загиблими, понад 1 200 отримали поранення, багато з них втратили кінцівки і потребують протезування.



«Обличчя російсько-української війни», лютий 2024 р. Пошкоджений купол Свято-Троїцького монастиря.
Світлина: Роман Пилипей / AFP /

Глава УГКЦ подякував кардиналу Дзуппі за його зусилля, спрямовані на повернення викрадених українських дітей.

«Якщо ми об'єднаємо наші зусилля на різних рівнях – дипломатичному, гуманітарному, навіть із допомогою журналістів з різних країн – все більше і більше українських дітей будуть врятовані і зможуть повернутися з росії до своїх домівок», – висловив сподівання Патріарх.

УГКЦ НА ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ

На окупованій росією території сьогодні «*немає жодного католицького священника*», ствердив Блаженніший Святослав. Ба більше, кілька тижнів тому в Донецьку, де люди збиралися на молитву навіть без священника, окупанти закрили храм. А на окупованій частині Запоріжжя ще минулого року очільник окупаційної влади заборонив діяльність УГКЦ і конфіскував церковне майно.

«Практикувати свою віру нашим людям стає щораз складніше», – констатував Глава Церкви.



«Обличчя російсько-української війни», лютий 2024 р. Ящики з боеприпасами на підвіконні Свято-Троїцького храму. | Світлина: Роман Пилипей / AFP /

ВОЄННІ ЗЛОЧИНИ МАЮТЬ БУТИ ЗАСУДЖЕНІ

Війна росії проти України, яка триває вже 10 років, має на меті «знищити існування цілої нації», застеріг Глава УГКЦ.

«Ми можемо засвідчити, що те, що відбувається зараз в Україні, – це геноцид, – сказав Патріарх. — Державна влада [росії – ред.] вирішила ліквідувати існування цілого народу. В Україні вбивають людей за те, що вони українці».



«Обличчя російсько-української війни», 06.02.2024 р. Наталія Неврюєва (65 років) з Авдіївки, яку штурмують російські окупанти, чекає на евакуацію до Покровська Донецької області. | Світлина: Яків Ляшенко / EPA /

Блаженніший Святослав наголосив на важливості визнавати воєнні злочини росії в Україні. Він подякував тим організаціям, які приїжджають в Україну для їхнього дослідження.

«Дуже важливо засудити ці воєнні злочини. Бо коли ми цього не зробимо, вони продовжуватимуться і заторкнуть інші народи й інші частини світу. Визнати такі злочини геноцидом означає зупинити їх, – констатував Патріарх. — Ми, українці, потребуємо, щоб нас вислухали, щоби світ побачив наш біль, щоб агресор був зупинений».

МАЄТЕ СУМНІВИ?

Блаженніший Святослав запросив тих, хто має сумніви щодо масштабів звірств росії в Україні, «*приїхати і побачити*».

«Відвідайте тих людей, які поранені, або сім'ї загиблих, – сказав він. — Приїдьте і подивіться, приїдьте і доторкніться до людських ран».

НОВІ СПОСОБИ ДУШПАСТИРСТВА

За словами Глави УГКЦ, в умовах війни Церква шукає нових способів душпастирства, що стосуються, зокрема, людей, «які горюють, перебувають у смутку, та тих, хто втратив найдорожчих членів сім'ї». Блаженніший Святослав назвав його «*душпастирством горювання*».

«Майбутнє України, майбутнє Церкви залежить від того, як ми зможемо відповісти на цю величезну потребу людей в Україні у подоланні травми війни», – сказав він.



«Обличчя російсько-української війни», Харків, лютий 2024 р. Родичі трьох загиблих дітей та їхніх батьків, які загинули під час обстрілу в ніч проти 10 лютого. Російські окупанти вдарили по місту безпілотниками «Шахед» – загинули семеро людей, серед них троє дітей (семи та чотирьох років, а також піврічна дитина).

Світлина: Софія Гатілова / Reuters /

Війна, на думку Патріарха, заторкнула серце українського суспільства, яким є сім'я. Саме тому УГКЦ намагається огорнути своїм душпастирством насамперед сім'ї загиблих, поранених, зниклих безвісти, полонених.

«Українська сім'я зазнає сьогодні постійних тортур», – наголосив він, додавши, що впродовж 2023 року в Україні було зареєстровано понад 180 тис. шлюбів і близько 120 тис. розлучень. «Це найбільша кількість розлучень в історії

незалежної України... І найбільший душпастирський виклик для мене, для наших священників, для Церкви», – констатував Предстоятель.

ЯКОЇ ДОПОМОГИ ПОТРЕБУЮТЬ СЬОГОДНІ УКРАЇНЦІ?

Близько 7 млн українців, зазначив Блаженніший Святослав, «переживають продовольчу кризу», оскільки війна триває, а «перша ейфорія» щодо гуманітарної допомоги з боку низки організацій згасла.

Крім їжі, люди потребують житла. За словами Глави УГКЦ, парафії на сході, півдні та в центрі України відіграють головну роль у прийомі та розміщенні внутрішньо переміщених осіб, які «намагаються влаштуватися в найближчому більш-менш мирному місті».

Водночас Українська Греко-Католицька Церква працює над перепідготовкою духовенства та монашества для надання «психологічної, фізичної та духовної підтримки» населенню. Патріарх додав, що вчителі, волонтери й інші фахівці також попросили взяти участь у такому навчанні.



Світлина: Софія Гатілова / Reuters /

Блаженніший Святослав розповів і про реабілітаційні центри, які відкриваються в Україні, як-от «Unbroken» у Львові, де молоді українці проходять реабілітацію і де їм здійснюють протезування. Він зауважив, що таких центрів потрібно все більше.

Довідка

Папський благодійний фонд «Допомога Церкві в потребі» (ACN International) надає допомогу переслідуваним Церквам у понад 145 країнах світу. В Україні він співпрацює з Українською Греко-Католицькою і Римо-Католицькою Церквами. Будучи заснованою 1947 року для підтримки постраждалих внаслідок Другої світової війни, ця організація реалізує понад 5 тис. проектів у рік.

Відколи росія розпочала повномасштабний напад на Україну 24 лютого 2022 року, ACN надала допомогу на суму понад 15 млн доларів духовенству, монашеству та семінаристам, підтримала ініціативи, спрямовані на зцілення ран війни і допомогу біженцям тощо.

Департамент інформації УГКЦ;

світлини із серії «Обличчя російсько-української війни» від редакції «ХГ»

Повернутися до змісту ▲

«ВИ ПЕРШІ МАЄТЕ БУТИ ТАМ. ТАМ ПОБАЧИТЕ БОГА», – владика Богдан до українців у Франкфурті

18.02.2024 р.

Ми сьогодні прийшли до храму як віруючі люди, чим показуємо, що Літургія для нас є важливішою за відпочинок і розваги. Ви увійшли сюди з вірою, яку бережете у ваших серцях і серцях ваших дітей як найбільший скарб. Віра не просто підтримує тіло і душу, вона дає нам вічне життя. І людина приходить до храму, щоб досягнути вічне спасіння. Такими словами, 18 лютого 2024 року, апостольський екзарх для українців візантійського обряду в Німеччині та Скандинавії Преосвященний владика Богдан розпочав свою проповідь до української громади Святого Климентія у Франкфурті.

Єпископ, називаючи причини та мотиви, через які українці опинилися у даному місці, запевнив присутніх у храмі людей у тому, що Бог приготував для них тут незрівнянно більше, а саме – спасіння.

Розважаючи над словами з Літургії «Ми бачили віру істинну», владика Богдан застановився над тим, як можна побачити віру.

«Віру бачить той, хто має Ісуса у своєму серці. Позавчора було відкриття виставки ікон, написаних на ящиках з-під набоїв. Ці ікони приїхали сюди з України, а ці дошки від ящиків з набоїв приїхали з фронту», – сказав проповідник, закликаючи людей піти на цю виставку і помолитись перед тими іконами. «Ви перші маєте бути там. Там побачите Бога», – запевнив архиєрей.

«Дуже часто українці сьогодні питають: А де є Бог, коли ворог нищить наші міста і села, вбиває наших дітей? На цих ящиках побачите Бога, який є присутній там, де є найважче, де вбивають його дітей. Ворог, який атакує людину, в першу чергу атакує Бога, на образ і подобу якого є сотворена людина. І знову розпинає Бога. Ісус у своєму тілі приймає наші рани.





Коли ми споглядаємо ікону Ісуса Христа на тих дошках, ми споглядаємо історію нашого народу. На тих іконах може бракувати частини дошки, а я бачу людей, яким бракує частин тіла, яку відірвало снарядом. Коли я бачу на тих дошках залишені цвяхи, то перед моїми очима люди, з тіл яких лікарям не вдалось видалити залишки набоїв. Коли я бачу на тих іконах вирвані завіси, то перед моїми очима постають тисячі полишених домівок з відкритими дверима, бо п'ятнадцять мільйонів українців були змушені покинути свої домівки. Їх вирвали з мирного і щасливого життя. У тому вирваному житті, у пошматованому тілі ми розпізнаємо Христа, безневинно засудженого

і розп'ятого, але також воскреслого», – мовив апостольський екзарх.

А відтак владика Богдан запевнив людей у перемозі українського війська над російськими загарбниками.

«В цих іконах є не тільки жахливе тло, але є зображені святі божественні лики Ісуса, Богородиці, святих і праведних. І, коли ми дивимось на ці ікони, ми, крізь страждання нашого народу, маємо бачити і його воскресіння – його відродження і відновлення.

Пекло ніколи не буде тріумфувати, бо Христос його переміг і всі пекельні сили. Він переможе пекло в історії нашого народу. Цей час настане».

Потім єпископ закликав до боротьби над ворогом у собі.

«Будь-яка перемога на полі бою починається від перемоги над злом у своєму серці. Якщо ми хочемо, щоб наші воїни перемогли агресора, переможімо ворога, який хоче окупувати територію нашого серця, у собі. Проженіть диявола зі свого життя, бо він його спустошить, він обкраде вас. Бог дає людині свободу, любов, доброту, божественну красу, а диявол це все від нас краде.



Моліться за Божу перемогу у житті нашого народу! Але також моліться і працюйте, щоб Божа перемога звершилася у вашому житті. Тоді ви станете переможцями, і про вас можна буде сказати те, що сказав Іван Богослов: *"І ось та перемога, яка перемогла світ – віра ваша"*».

А після закінчення Літургії владика Богдан мав нагоду поспілкуватися з усіма парафіянами під час святкової трапези.

Джерело: ukrainische-kirche.eu

ЄПИСКОПИ УГКЦ ПРО РАШИЗМ, ПОСТМОДЕРНИЙ ТОТАЛІТАРИЗМ, ЗЛОЧИНИ РОСІЙСЬКОЇ ЦЕРКВИ ТА РОСІЮ, ЯКА НЕ ЗАЛИШАЄ ПРОСТОРУ ДЛЯ КОМПРОМІСУ

20.02.2024 р.

Росія не залишає Україні іншого вибору, окрім військового самозахисту. На цьому акцентується у Посланні Архиєрейського Синоду УГКЦ в Україні щодо війни та справедливого миру в контексті нових ідеологій «Рятуйте пригнобленого з руки гнобителя».

«Ця війна є національно-визвольною боротьбою української громадянської нації за право на власне існування і майбутнє, за незалежність, свободу і гідність наших громадян», – наголошується в тексті.



Порожні могили після ексгумації тіл із масових поховань в Ізюмі на Харківщині, січень 2024 року. | Світлина: Роман Пилипей / AFP /

Аналізуючи події останніх десятиліть, що призвели до панування тоталітаризму в Росії, єпископи УГКЦ відзначають, що великою помилкою вільного світу після колапсу комуністичного блоку стало те, що від пострадянської Росії, яку було визнано правонаступницею Радянського Союзу, демократичні країни не вимагали повного засудження злочинів комуністичного періоду і не змусили нових російських правителів забезпечити декомунізацію, люстрацію та очищення їхньої держави від наслідків тоталітаризму. У Росії не було зроблено нічого подібного, що відбулося в Німеччині після Другої світової війни...

Нова російська тиранія ХХІ століття, вважають члени Синоду УГКЦ, подібна до тоталітаризмів ХХ століття насамперед тим, що вона є безжалісним ворогом свободи й гідності людини.

Її тоталітарні ознаки минулого значно підступніші, а тому ще більш небезпечні, форми, які можна назвати гібридними. Сучасний російський тоталітаризм не претендує на позитивний зміст і цілісну теорію, він є пропагандою нігілізму в його найгірших формах, і його мета – моральне розбещення людини, її дегуманізація задля перетворення на безвольне, байдуже до моральних цінностей знаряддя злочинів проти людяності. Він прагне підірвати віру в будь-які моральні засади і спокушає своїх підданих можливістю безкарно творити насильство над іншими.

«Московський рашизм ефективно користується здобутками інформаційних технологій, зокрема соціальними мережами. Цифрова (технологічна) революція певною мірою допомагає російській пропаганді у створенні іншої, віртуальної реальності, що радикально відрізняється від дійсності, ба більше – спотворює її. Сучасну російську тиранію можна назвати не лише гібридним, а й постмодерним тоталітаризмом», – вважають в УГКЦ.

Коли йдеться про Україну, переконують єпископи, то на всі ці особливості гібридного тоталітаризму накладається ще один надзвичайно важливий чинник – колонізаторська спадщина імперської, царської Росії.

Більша частина території, на якій жили українці, була завойована та підкорена Московією, державним утворенням, яке прийняло назву «російська імперія», у період від другої половини ХVІІ до середини ХVІІІ століття. Відтоді російська влада забороняла та пригнічувала українську культуру, мову, Церкву, самосвідомість; вона стверджувала, що українці є лише молодшою, меншою, другорядною частиною російського народу. Як вказують численні публічні тексти і виступи сучасних російських керівників найвищого рівня та пропагандистів, сьогодні ця традиційна московська імперська ідеологія набула радикального воєнничого характеру і закликає до повного руйнування Української держави та української ідентичності як такої.

«Війна, яку веде Росія проти України, має всі риси неокolonіальної війни на Європейському континенті з чіткими ознаками геноциду.

Знищення українства стало політичною програмою російського керівництва, його манією, яку підтримує значна частина громадян держави-агресора, що свідчить про нездоровий стан російського суспільства», – запевняють в Синоді УГКЦ.

Саме тому, наголошують владика, заклики до знаходження компромісу з Росією, що їх Україна час від часу чує, не мають під собою реального підґрунтя і демонструють нерозуміння ситуації, у якій опинилися українці. Проблема полягає не лише в тому, що такі заклики є аморальними, бо нехтують принципами поваги до гідності людини та справедливого миру, а й у тому, що вони просто нереалістичні: компромісу неможливо досягти, якщо одна зі сторін заперече саме існування другої.

Водночас православ'ям у росії у його московській формі намагаються сьогодні заповнити той ідеологічний вакуум, що виник унаслідок падіння

комунізму, розглядаючи релігію як засіб зміцнення державної влади і перетворюючи її на політичний інструмент.

При цьому символи комуністичного періоду дивним чином перемішуються з ментальними парадигмами царської імперії. Російська Православна Церква має довгу, можна сказати багатовікову, традицію прислугування російській владі в її різних, інколи протилежних одна одній, історичних формах – від православних Московського царства і Російської імперії до атеїстичного та комуністичного Радянського Союзу.

Тому не варто дивуватися, кажуть владики, що патріарх Московський підтримав та благословив злочинну війну Росії проти українського народу. Такі дії відповідають московській традиції ідеологічного обслуговування влади Церквою та її сервілізму стосовно можновладців. На жаль, тепер ця давня імперська традиція у сполученні із сучасним посткомуністичним тоталітаризмом призвела до справжнього злочину, що його чинить керівництво Московського патріархату, – до пропаганди війни.



Український прапор майорить між зруйнованими під час обстрілу будинками в українському місті Бородянка. | Світлина: Сергій Супінський / AFP /

Українське суспільство протягом багатьох років намагалося донести до міжнародної спільноти, що в Росії зароджується нова агресивна ідеологія, яка є сумішшю ресентименту, націоналізму та псевдорелігійного месіанізму.

«Проте впродовж усього часу, який передував війні, нас ніхто не чув. Ця ідеологія, яку російська влада нарекла «руським міром», утвердилася в Росії як офіційна та єдино правильна, а роль Московського патріархату у створенні та пропагуванні цієї ідеології тепер є загальновідомою та беззаперечною. Саме Російська Православна Церква надала ідеології «руського міра» квазірелігійного духу, зображаючи Росію як останній бастион християнства на землі, який протистоїть силам зла. Водночас РПЦ наділяє найбільш смертоносну на землі ядерну зброю майже сакральним статусом», – зазначають у Синоді.

«Врешті-решт, – резюмують єпископи, – ця квазіхристиянська доктрина деградувала до повноцінної ідеології рашизму з її культом вождя і мертвих, мітологізованим минулим, притаманним фашизму корпоративізмом, тотальною цензурою, плеканням теорій змов, централізованою пропагандою і війною на знищення іншої нації. Створюється враження, що рашизм поєднав у собі всі попередні ідеологічні конструкти, починаючи від Московського царства з його месіаністичними ідеями «святої Русі» і «третього Риму» й закінчуючи СРСР з його агресивним імперіалізмом і прагненням до глобального панування».

Нагадуємо, Архиєрейський Синод УГКЦ в Україні, остання сесія якого відбулася 7–8 лютого 2024 року у Львові, видав Послання щодо війни та справедливого миру в контексті нових ідеологій [«Рятуйте пригнобленого з руки гнобителя»](#) (Єр. 22, 3).

«ХРЕСТ, ЯКИЙ ЗЦІЛЯТИМЕ РАНИ УКРАЇНИ»: ГЛАВА УГКЦ ОСВЯТИВ МЕМОРІАЛ «ХРЕСТ ГЕРОЇВ» У ВИШГОРОДІ

24.02.2024 р.

24 лютого, у день 2-х роковин повномасштабної війни росії проти України, Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав освятив меморіал «Хрест Героїв» у Вишгороді – місті, де два роки тому українці зупинили російську навалу на Київ.

Із Главою УГКЦ співслужили: Апостольський нунцій Вісвальдас Кульбокас, владика Андрій Хім'як, єпископ-помічник Київської архієпархії та священники Київської архієпархії.



«Згідно з дивним Божим замислом, саме тут пролягла невидима межа між життям і смертю, саме тут, на березі Київського моря, цього княжого міста Вишгорода. Саме тут, на цій межі, яку позначили своєю кров'ю стільки мужніх синів і дочок нашої Батьківщини, сьогодні ми зішлися, щоби творити пам'ять, щоб Україна і світ про них пам'ятали», – наголосив Блаженніший Святослав.

Меморіал присвячено всім героям, які віддали своє життя, захищаючи Україну, та всім, хто продовжує боротися за незалежність нашої держави. Авторство проекту належить Блаженнішому Святославу, а також Андрієві Вавришу, Олександрові Горгану, Миколі Каблуці, о. Тарасові Валаху. Виконавцем робіт виступив фонд імені отця Тита Войнаровського.

У слові Предстоятель УГКЦ зацентрував на важливості встановлення меморіалу – хреста, який буде особливою пам'яттю для нащадків: «Щоб пам'ять була в майбутньому, її потрібно будувати сьогодні».

Окрім цього, Апостольський нунцій в Україні Вісвальдас Кульбокас запевнив, що Святіший Отець підтримує українців, зокрема і цього пам'ятного дня, а також наголосив, що цей меморіал – це місце нашої молитви за всіх захисників і їхньої молитви за нас. [...]



Меморіал розташований за адресою: м. Вишгород, провулок Старосільський, 9, неподалік собору Вишгородської Богородиці УГКЦ.

Джерело: ugcc.ua

У МЮНХЕНІ МОЛИЛИСЬ ЗА МИР В УКРАЇНІ

24.02.2024 р.

24 лютого 2024 року, у день II роковин повномасштабного вторгнення російських окупантів, на центральній площі Мюнхена відбулась екуменічна молитва за мир в Україні.



Після молитви апостольський екзарх для українців візантійського обряду у Німеччині та Скандинавії владика Богдан промовив до учасників, які зібрались на підтримку України.

Єпископ пригадав події вторгнення окупантів і висловив слова вдячності усім, а особливо народу Німеччини, за співчуття, солідарність і підтримку.



А також владика Богдан закликав учасників мітингу до подальшої пильності та витривалості у молитві й добрих справах в часі боротьби з ворогом і надії у перемогу та довгоочікуваний мир. [...]

Джерело: ukrainische-kirche.eu

«НАШ НАРОД Є СПРАГЛИЙ СПРАВЕДЛИВОГО МИРУ», – владика Богдан у II роковини повномасштабного вторгнення російських окупантів

24.02.2024 р.

«Всі українці по цілому світі сьогодні заглиблені в молитву, у роздумах над тим, що відбувається у нашому житті, заглиблені у журбі про майбутнє нашої Батьківщини, заглиблені у жалобі за загиблими, у молитві перебувають в надії, що Господь не покине свій народ», – такими словами, 24 лютого 2024 року, у день II роковин повномасштабного вторгнення російських окупантів, Преосвященний владика Богдан розпочав свою проповідь у катедральному храмі Покрову Пресвятої Богородиці м. Мюнхен.



«Сьогодні ми думкою линемо на рідні землі, де еднаємося з усією нашою Церквою, яка за закликом Патріарха Святослава перебуває у молитовному стоянні за перемогу і визволення, благаючи у Неба про мир. Наш народ є спраглий справедливого миру. Ми сьогодні єдині в захисті свого життя, своєї незалежності, гідності та свободи. Ми є єдиними у підтримці одні одних, ми єдині в молитовному єднанні», – сказав єпископ у День молитви і посту за перемогу України і справедливий мир, що напередодні було проголошено Архиєрейським Синодом УГКЦ в Україні.

Беручи до уваги текст Євангелія (Мт. 11, 2–15), проповідник провів паралель з історією українського народу.

«Бог сам приходить, щоб спасти свій народ», – сказав проповідник, показуючи, що як в ізраїльському народі так і в історії українського народу, люди пов'язували своє спасіння з особою, яка би мала вирішити проблеми народу. А якщо цього не ставалось, то захоплення людиною перетворювалось у хворобливе несприйняття.

«Яке б добро людина не зробила, ми про все забуваємо», – підкреслив апостольський екзарх.



«А Господь попереджував, щоб не надіятись на синів людських. Людська спільнота потребує організації, потребує провodu, потребує добрих і справедливих законів. Але спасіння походить від Господа. І тільки той народ, який живе Божим законом, може мати обґрунтовану надію на спасіння. Народ, який нехтує Божими законами, навіть, коли він страждає, чи може він сподіватись на зміну свого становища? Треба зробити всенародний іспит совісті. Кожен має себе спитати як він спричиняється до спасіння. Господь хоче спасти Україну, Він є з нашим народом. Бо Господь запевнив: "Ось я з вами, аж до кінця віку!" В історії Бог вибирає собі людей і через них діє. Кожен учень Христовий має бути такою людиною, через яку приходить спасіння до його народу. Ісус приходить на землю як Спаситель

і кличе інших бути співучасниками його спасіння», – мовив архиєрей.

А відтак єпископ представив як своєю участю у Божому задумі кожна людина може спричинитися до спасіння інших.

«Першою особою, яку покликав Господь, є Богородиця. Нікому незнана дівчина стала дорогою, через яку Господь прийшов на світ. Потім були інші, які стали закваскою для переміни світу. Світ відтоді міняється завдяки Христовим учням. Саме тому, сьогодні, коли ми журимося за наш народ, зрозуміймо, що мир прийде не тільки через жертвну службу наших захисників. Ми бачимо працю волонтерів, поміч партнерів.

Ми захоплюємося і журимося. Але цього є замало. Кожен у своєму стані має спричинитися до перемоги свого народу», – сказав проповідник.



Владика Богдан пригадав події Революції Гідності, де він ходив до намету молитви, звершуючи там своє першочергове покликання – молитися за народ, згадавши також те, як Мойсей піднімав руки вгору, взиваючи до Господа, коли його народ боровся.

«Бог дає силу і робить чуда. Два роки триває безперервне чудо – Бог є з нами. Ворог не може нас здолати. Всі його плани руйнуються.»

Але від українців багато теж залежить. Байдужість може вбити воїна на фронті, може вбити невинну людину. Ми не можемо втекти від тієї дійсності. Кожен має відповідально працювати на подолання тієї війни. Війна є жахіттям, яке спадає на народ і лише великими зусиллями цілого людства її вдається подолати. Від нас очікується великої витривалості та великої жертвовної любові.

«Бог врятує Україну руками українців», – ці слова з молитовного намету на Майдані, за словами єпископа, окреслюють шлях перемоги цілого народу.

«Ми сьогодні дякуємо за руки наших захисників, які на фронті зупиняють ту орду, щоб не допустити вбивства і пролиття крові на всій українській землі. Бо такі є плани агресора. Молімося сьогодні за них і дякуймо Богові, бо вони є Його руками, які захищають і спасають Україну. Але також є руки наших волонтерів, медиків, капеланів, людей доброї волі в Україні

і по цілому світі, які теж продовжують підтримувати і допомагати Україні. За них сьогодні ми теж дякуємо Богові», – наголосив проповідник.



А на завершення свого слова владика Богдан закликав усіх присутніх до молитви і неустанної участі у цій боротьбі з ворогом.

«Молімося, щоб наші руки не опускалися. Хто вірить в Бога, навіть перед лицем смерті, не втрачатиме надії. Зло буде переможене, але через жертву, через працю, через витривалість українців. Іншого шляху немає. Це шлях хресної дороги, яка провадить до Воскресіння. Ідімо до наших друзів, просімо їх не забувати про наш біль, який не є тільки нашим болем, але викликом для цілої світової спільноти, щоб вони не призвичаїлись до війни. Щоб той шок війни у їхній країні не захопив їх, ми мусимо сьогодні стукати до сердець і сумнівів європейців. Якщо пророк задрімає, то не виконає свого покликання. Отож, не опускаймо руки, творімо добро і найголовніше – підносимо надалі наші руки у повній довірі в молитві до Отця Небесного», – закликав архиєрей.

«І Бог миру, любові та життя визволить наш народ, і благословить нас своїм справедливим миром», – запевнив владика Богдан.

Після Літургії духовенство і вірні помолились панахиду за усіма, хто загинув від російських окупантів в Україні.

Джерело: ukrainische-kirche.eu

ТЕМНИЙ ПОЇЗД КРАДЕТЬСЯ МІЖ ТЕМНИХ ПОЛІВ І СІЛ



Я хочу це запам'ятати та лишити це фото тут. Це не 1941-й, це березень 2022-го, Харків. Кольорове фото я зробила чорно-білим. Це фото можна назвати «*Лютий, березень 2022 року, вокзали України*». У такому поїзді після кількох діб, проведених на Київському вокзалі, поїхала моя колега з дочкою та маленькою онукою. Так усе було з її слів, як у цьому тексті.

Евакуаційні потяги з Києва відходили забиті, напружені та тихі. Розгублені, перелякані діти, нервові тварини, стомлені та виснажені люди. Комусь щастить сісти на місце, решта просто падає на підлогу в проходах і тамбурі. Речей мінімум, але вони займають весь той простір, що ще залишився.

Поїзд від'їжджає від вокзалу і практично відразу в салоні гасне світло. З боку дверей пошепки передають вказівки: жодних телефонів, яскравого світла, включеного інтернету або, боронь Боже, геолокації. Усі слухняно гасять екрани. Темно. Тихо.

Поїзд акуратно крадеться між таких же темних полів та сіл. Десь завмирає, десь робить різкий ривок.

Діти починають вередувати – мультики, в туалет, цукерку... Походити ніде, в туалет пробиратися хіба що повітрям. Але всі все розуміють, підтискають ноги, намагаються пропускати. Батьки всіма силами якось заспокоюють малюків, але тільки один кінець вагона стихне – прокидається другий.

Минає година, друга. За нормальним графіком уже мали б під'їжджати до Вінниці. Кажуть, що у Вінниці будемо не раніше, ніж за дві години, і, можливо, зупинки не буде. Хтось намагається обуритися, але їх швидко зашикуюють. Діти засинають. Стає спекотно і не вистачає повітря. Нудно. Страшно. Хочеться пити, але пам'ятаємо, що в туалет не набігаєшся.

Попереду з'являються вогні Вінниці. Потяг пролітає безупинно. Наступна потенційна зупинка – Хмельницький. Коли прибуття – невідомо.

Повільно повзе час. Діти прокидаються і все починається по колу. Попереду знову вогні. Поїзд сповільнюється, в салоні вмикають світло. Усі жмуряться, дістають телефони, лізуть перевіряти обстановку.

Прибуваємо на вокзал. У салоні оголошення, що стоянка 5 хвилин. Частина людей починає хаотично хапати речі, дітей, котів та пробиватися до виходу. Вискакують на перон, але особливо вільніше не стало.

Раптом у тамбур з розбігу закидають величезну картату базарну сумку, за нею ще дві, а потім ще одну зтягують дві жінки. Люди починають трохи бухтїти, мовляв, куди ще, тут і так розвернутися ніде, а ви ще й із сумками. Їм хтось відповідає, що може там тварина, що ви тут це починаєте.

Жінки уваги не звертають. Скупими, видно вже відточеними рухами, швидко відкривають сумки і починають кидати в руки тих, хто ближче, якісь пакети.

— Швидко, передавай далі, три хвилини лишилося!

Люди слухняно передають далі. Одна сумка порожня, за нею ще дві. Люди по салону прокидаються і намагаються зрозуміти, що їм тут пхають у руки.

Одна з жінок голосно кричить у салон:

— Діти малі є?

— Є!

— Скільки?

— Десь 20.

Відкриває останню сумку, витрушує з неї пакети.

— Передайте мамам!

І по салону як хвилею: «Передайте мамам, передайте мамам...».

Потяг сіпається. Одна з жінок швидко випотрошує порожні сумки, друга викидає решту пакетів прямо на підлогу, і обидві вистрибують на перон.

— Людо, вода!

У тамбур із розмаху закидають блок води, за ним ще один. Потяг рушив.

Люди, відійшовши від побаченого, починають відкривати пакети, що їм запхали до рук. У кожному пакетику – три вівсяні печива, бутербродик з сиром, бутербродик з маслом та ковбасою, яблуко, дві шоколадні цукерки, кілька «рачків». У пакетах, що передавали мамам – пара памперсів та три пачки дитячого харчування.

Знову гасне світло. У салоні тихо, але шарудять обгортки від цукерок, хтось просить передати воду. Говорять, що далі Тернопіль, але зупинки може й не бути.

Темний поїзд крадеться між темних полів і сіл.

Анастасія Гаріджук/ФБ



Продовження «Хроніки періоду великої війни» буде...

Автор: Александер Малаховський

НАЙБІБЛІЙНІШИЙ ПОЕТ

«Біблію» Тарас Шевченко не просто добре знав. Думаю, він наш найбіблійніший поет. Ніхто до нього і після нього в нашій поезії не був аж настільки пронизаний сюжетами, образами і духами Старого і Нового Заповіту. Ну, може, хіба що Леся Українка (але все одно набагато меншою мірою).

Шевченко – просто християнський глас вопіючого в пустелі невільництва і сусального, казенного православ'я. Того ж він і великий християнський поет з усіма своїми внутрішніми муками, прозріннями, сумнівами і навіть нарочитим богоборством. У якомусь сенсі Шевченко запропонував українцям релігійну реформацію, бо вперше нашим ширнармасам розтлумачив багато важливих речей у формі поетичних послань їхньою рідною мовою, а не напівмертвим церковнослов'янським суржилом. І ці послання були величними за формою і просто карколомними за змістом. Шевченко нашу долю пов'язав з долею світу саме через «Біблію».



*Обніміть ви, брати мої,
Найменшого брата, –
Нехай мати усміхнеться,
Заплакатися мати!*

*Благословить дітей своїх
Твердими руками,
І обмитих поцілує
Волхвими устами!*

ERMOLENKO

Властиво кажучи, патос Шевченка відкрити очі незрячим і забезпечити українцям «*total living*» з отими «веселими селами» після «*total war*» останніх століть – це пояснити, чому вони такі, як є, і що потрібно для того, аби пройти шлях до Благодаті через Закон, знявши з себе пута невольництва.

Тому йому подобався чеський релігійний реформатор Ян Гус, який читав і розумів «Біблію» без посередників. Тому «Біблія» для нього – не «скарбниця мудрости», не сакральна Книга і не предмет поклоніння, а жива плоть його життя. Він у «Біблії» – не гість і не обсерватор, а людина, яка звикла бути з нею на «ти», наче якийсь протестантський теолог. Тому наративи «Біблії» так легко знайшли продовження в реальності, яку він спостерігав і мав у відчуттях. А головне – в тій реальності, яка була лише в його уяві.

Тому і православ'я українське не могло формуватися без впливу свого головного святого богоборця. Правда, коли кажуть, що Шевченко в «Кобзарі» – народніший за народ. А ще він добре розумів, що імперія і цар – породження Антихриста. Тому національне визволення неможливе без визволення духовного. І навпаки теж – ось, що найголовніше: не можна бути духовно вільним у «тюрмі народів». І це один з секретів нашої любові до нього.

Бо рецепт, як казав Тягнибок, здається, у грудні 2013 року, і справді в «Кобзарі». Але цей рецепт не прийме жодна інша аптека, крім тої, що у вас на районі.

Андрій Бондар/[ФБ](#); заголовок від редакції «ХГ»

Радуйся, ниво
неполитая!
Радуйся, земле,
не повитая
Квітчастим злаком!
Розпустиись,
Рожевим крином
процвіти!
І процвітеш, позеленієш,
Мов Іорданові святис
Луги зелені, береги!
І честь Кармілова і слава
Ліванова, а не лукава,
Тебе укриє дорогим,
Золототканім,
хитрошитим,
Добром та волею
підбитим,
Святим омофором своїм.
І люде темнії, незрячі,
Дива Господнії побачать.
І спочинуть невольничі
Утомлені руки,
І коліна одпочинуть,
Кайданами куті!
Радуйтеся, вбогодухі,
Не лякайтесь дива, –
Се Бог судить, визволяє
Долготерпеливих
Вас, убогих. І воздає
Злодіям за злая!

Тарас Шевченко, «Ісаія»,
глава 35, [фрагмент](#)



Робота Нікити Тітова/[ФБ](#)

УПОКОЇВСЯ СТЕПАН ХМАРА

21.02.2024 р.

На 87-му році життя у засвіти відійшов Степан Хмара. Дисидент, політв'язень радянського режиму. Радикальний, незручний, з іміджем вічного революціонера на барикадах.

Водночас – лікар-стоматолог, який працював за спеціальністю майже 20 років. Публіцист із псевдонімом Максим Сагайдак – автор текстів, що стали підставою для вироку й тюремного терміну.



Ось декілька спогадів пана Степана про важливі моменти його життя:

- Був ранній грудень. Перший сніжок лише трошки притрусив. Я був у школі. Йшов урок – і раптом вчителька поглянула у вікно й онімла. Роззявила рота від жаху. Я і сьогодні бачу той жах. Ми, діти, як горобці, кинулися до вікна – а там таке підвіконня велике. Побачили трьох чоловіків – лежали, не рухалися. А совецькі солдати брали цеглу, яка була складена біля підсобки, і просто добивали отак цеглою... Дикий садизм. Це був жах.
- Я дружині казав, що колись мене пов'яжуть і треба на це чекати. Я очікував довгого терміну ув'язнення. Ми завжди були готові. І це була правильна тактика. Я готував сім'ю до того, що після ув'язнення люди можуть дистанціюватися, вдавати, що нас не знають. Бо страх – найбільша зброя комуністичної імперії.
- У карцері холодно. Ти там не в тій одежі, яку носиш на зоні. Перевдягають у тоненьку робу, у літній костюм – натільна сорочка та штани. Взуття теж забирають, дають тапочки. Постелі нема. На ніч відкидається лежак із дощок, на день закривається – і ти не маєш права лежати. Важко звичайній людині зрозуміти, як це.
- 14 лютого 1987 року мені повідомили про звільнення. Я сім років не бачив дітей. Коли повернувся, син уже армію відслужив. Донька в старших класах була. Показала мені свою роботу з української літератури про Василя Стуса. Якби не знав, хто її писав, подумав би, що якийсь серйозний літературознавець. Мене дуже втішило, що мої діти отакими вирости.
- У 1990 році ми не змогли скористатися історичним моментом, коли можна було зробити швидкі зміни. Але я досі вірю, що Україна стане найпотужнішою державою Європи, регіональним лідером. Це – наша мета. Ми маємо до неї йти. Україна – це місце, де можна збудувати рай на землі.

Джерело: «Локальна історія»;
[прочитайте більше](#) про життя переставленого Степана Хмари